

## PROMOTIE

# *Pharmacotherapeutic options in sarcoidosis: How can we improve them?*



*Anne (J.P.) Cremers is na haar artsexamen aan de Universiteit Maastricht in 2010 gestart met de opleiding interne geneeskunde in het Atrium Medisch Centrum te Heerlen. Eind 2014 zal zij haar opleiding voortzetten tot reumatoloog in de Sint Maartenskliniek en Radboudumc te Nijmegen. In 2010 is ze begonnen met haar promotieonderzoek op het gebied van sarcoïdose aan de Universiteit Maastricht onder supervisie van prof. dr. Marjolein Drent. Gedurende 2013 werkte ze als*

*arts-onderzoeker bij het ild care expertise team in Ziekenhuis de Gelderse Vallei te Ede. In 2014 ontving zij de Onderzoeksprijs 2014 van de Sarcoïdose Belangenvereniging Nederland (SBN). email: [info@ildcare.nl](mailto:info@ildcare.nl).*



Op 26 juni 2014 heeft Dr. Anne Cremers haar proefschrift succesvol verdedigd aan de Universiteit Maastricht.

**S**arcoïdose kan in vrijwel alle organen van het lichaam voorkomen en de uiting is bij iedere patiënt anders. De ziekte kan vanzelf overgaan, maar bij sommige patiënten kan het beloop ernstig zijn en met slechte prognose. Bij deze laatste categorie is een tijdige start een geschikte behandeling noodzakelijk om complicaties te voorkomen en de ziektelast te verlichten. Hoewel er diverse therapeutische opties beschikbaar zijn, ontbreken gestandaardiseerde behandelstrategieën. Het beschreven onderzoek heeft als doel bij te dragen aan het optimaliseren van farmacotherapie voor sarcoïdosepatiënten.

Het optimaliseren van therapie bij sarcoïdose is van groot belang. Patiënten kunnen zich presenteren bij verschillende specialisten. Het ingestelde behandelplan is voor een belangrijk deel afhankelijk van de ervaring van een betreffende specialist. Daarnaast geldt dat multidisciplinaire samenwerking waarbij de patiënt centraal staat en de artsen in goed onderling overleg samen met de patiënt een behandelplan opstellen cruciaal is. Het kiezen van de juiste medicatie in de juiste dosering met het optimaal gebruik maken van therapeutische opties voor de individuele patiënt zal bijdragen aan 'zorg op maat'.

### **Proefschrift**

In het proefschrift getiteld: 'Pharmacotherapeutic options in sarcoidosis: How can we improve them?' werden onder andere internationale aanbevelingen voor het gebruik van bepaalde geneesmiddelen, zoals methotrexaat (MTX) en anti-TNF- $\alpha$  middelen (zogenaamde biologicals), opgesteld. Ook werd een goede mobiele MTX applicatie (app) voor artsen ontwikkeld, waarin informatie over het voorschrijven en gebruik van MTX is terug te vinden. Verder werd vastgesteld dat spiermassaverlies een frequent voorkomend probleem is bij sarcoïdose. Het is van belang bij de behandeling hiermee rekening te houden. Ook werd een begin gemaakt met 'therapie op maat' bij sarcoïdose. Of patiënten wel of niet gunstig reageren op biologicals bleek samen te hangen met erfelijke aanleg. De verwachting is dat in de nabije toekomst het voorschrijven van geneesmiddelen steeds meer op maat afgestemd zal worden op basis van het persoonlijke genetisch profiel. Toekomstig onderzoek dient dat verder te optimaliseren.

### **Meer informatie**

Het volledige proefschrift is te vinden op [www.ildcare.nl](http://www.ildcare.nl) onder 'Onderzoek, Proefschriften' (<http://www.ildcare.nl/index.php/proefschriften/>).